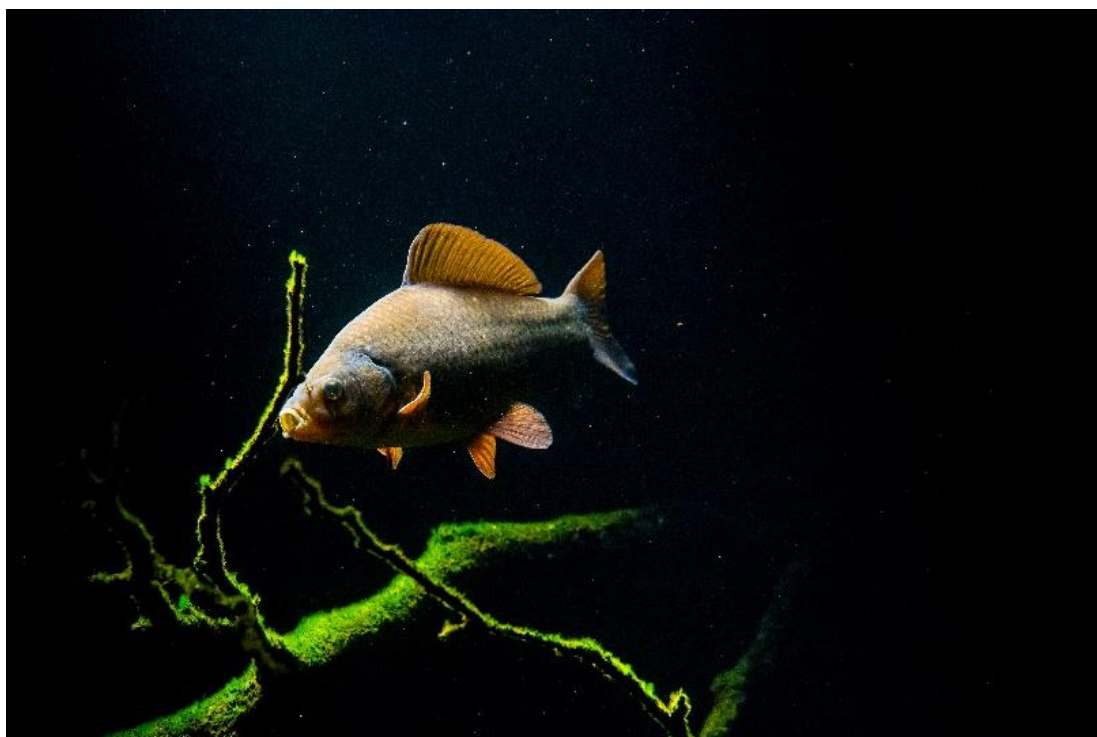

Dříve nejběžnější ryba tůňek a návesních rybníčků...dnes na pokraji vyhynutí

Odchov a repatriace karase obecného

Projekt "Zachraň karase" Biologického centra Akademie věd České republiky má za cíl zmapovat historický a současný výskyt kriticky ohroženého karase obecného v České republice. Cílem tohoto projektu je taktéž najít vhodná místa pro jeho záchranu. Pomocí občanské vědy probíhá mapování úbytku karase obecného v čase, nalezení vhodných zbytkových populací karase obecného, které mohou být využity pro jeho návrat do krajiny a zároveň najít vhodné nové lokality pro jeho vysazení. V rámci projektu probíhá také mapování invaze karase stříbřitého v České republice.

Výskyt karase obecného je vázán na stojaté a mírně tekoucí vody s bahnitým dnem a hustou vegetací. Jeho původním stanovištěm jsou záplavová území dolních toků řek. Přirozeně se nejčastěji vyskytuje se slunkou obecnou (*Leucaspis delineatus*), piskořem pruhovaným (*Misgurnus fossilis*), perlínem ostrobřichým (*Scardinius erythrophthalmus*) či línem obecným (*Tinca tinca*), ale i s dalšími druhy ryb.

Druhotné habitaty

Karas obecný našel svůj druhý domov v rybnících a různých druhotných vodních plochách. Avšak v rybničním prostředí karas obecný při konkurenci o potravu obtížně soupeří s rychleji rostoucími kapry. Ztratil totiž jednu ze svých hlavních výhod, vysokou odolnost vůči stresovým faktorům prostředí, která nemůže být v obhospodařovaném rybničním prostředí uplatněna. Navíc je karas obecný v obhospodařovaných rybnících, kde je obvyklá doprovodná obsádka dravých ryb, vystaven vyššímu predančnímu tlaku, na který je náchylnější než většina ostatních podobných všežravých druhů. Kvůli změně klimatu též ubývá period s dlouhou pokrývkou ledu a sněhu, které by napomohly odstranit jeho konkurenty.

Typický druhotný habitat karase obecného – zatopený kamenný lom s rozvinutým porostem vodních rostlin.

Karas obecný je všežravá ryba. Jedná se o tzv. bentofága, tedy druh živící se zejména drobnými bezobratlými živočichy ze dna. Preferuje měkkýše, larvy pakomárů a další živočichy žijící u dna. Značnou část potravy však může tvořit i zooplankton. Řasy a vodní rostliny využívá jako potravu minimálně, neboť je neumí efektivně trávit.

Karas obecný je fytofilní druh vytírající se na vodní rostliny. Výtěr probíhá ve třech až pěti dávkách během jednoho výtěrového období, tzv. porcovým výtěrem. Přirozeně se vytírá v období května až června s optimální teplotou vody pohybující se mezi 18 °C a 22 °C. Pohlavně dospívá ve věku 1 až 3 let. Poměr samic a samců je v populaci vyrovnaný. Obě pohlaví se poprvé třou obvykle ve druhém roce života. Velké jikernačky mají až 300 tisíc jiker. Růst je poměrně pomalý, vysoce ovlivňovaný životním prostředím a hustotou populace. Dožívá se 8 a více let.

Karas obecný se na území ČR vyskytuje ve dvou odlišných fylogenetických liniích. Jednou z těchto linií je **severní** linie reprezentovaná populacemi z řek ústících do Severního a Baltského moře, v ČR se jedná o řeky v povodí Labe a Odry. Druhá linie (**dunajská**) je vázaná na povodí Dunaje. Z dosavadních nepublikovaných analýz však zatím vychází, že zřejmě s ohledem na intenzivní akvakulturu a rekreační rybolov došlo historicky k promíchání obou fylogenetických linií na velké části území České republiky.

Jedná se o důležitou informaci o struktuře populací na území ČR, která hraje významnou roli v ochraně karasů a je třeba respektovat hranice jejich původního rozšíření při snaze o opětovnou repatriaci druhu.

Ohrožení karase obecného

Úbytek biotopů – úpravy toků

**Intenzifikace zemědělského
hospodaření**

Intenzivní akvakultura – chov kapra

**Invazní druhy ryb – karas stříbřitý,
střevlička východní**

Invazní karas stříbřitý, který karase obecného i další druhy živočichů, např. obojživelníků vytlačuje.

Aktivity projektu "Zachraň karase"

- **zmapovat rozšíření** karase obecného a karase stříbřitého v jednotlivých krajích České republiky
- vytipovat **vhodné zbytkové populace karase obecného** k využití pro jeho návrat do krajiny
- najít **vhodné lokality** pro vysazení karase obecného
- **genetické testování** příslušnosti k dunajské či severní fylogenetické linii
- **vysazování** vybraných geneticky otestovaných populací karase obecného

(Přehrát video zde)

Co v Zoo a BZ Plzeň pro záchranu karase děláme?

- Karasí tůňky
- Osvěta veřejnosti
- Finanční podpora projektu

Jak mohu pomoci?

Navštivte Zoo a BZ Plzeň! Podporujeme spolu s Vámi prostřednictvím projektu [Help nature](#)

Záchranné projekty Zoo a BZ Plzeň můžete **podpořit** na **jednorázovým finančním darem** na náš **sbírkový účet**

Sbírkový účet na podporu projektů
ochrany přírody v Zoo a BZ města Plzně

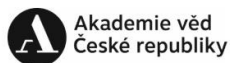

QR PLATBA

Podpořte projekt „Zahraň karase“ přímo na jejich webových stránkách
www.zachrankarase.cz.

Znáš ještě místa, kde se karas obecný vyskytuje?

- Registruj se a vyplň náš dotazník se současnými nálezy našeho původního karase obecného a invazního karase stříbřitého.
- Nahrávej nám fotky lokalit i ulovených jedinců
- Přihlas se zájmem o chov ve tvém rybníčku
- Použít lze i aplikaci „Zachraň karase“

**ZOO
OSTRAVA**